

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIX. ZATURDAG den 9den JANUARY 1841. N. 2.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 30 December 1840.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, brengt de ondergeteekende ter kennisse van het algemeen, dat de WelEdele Gestrenge Heer Mr. H. W. DE QUARTEL, door het herstel zyner gezondheid, by ommekomst van het tot dat einde denzelve verleend geworden zynde binnenlandsche verlof, en derhalve van en met 1°. January aanstaande, de functien van Procureur des Konings van den WelEd. Gestr. Heer Mr. J. SCHOTBORGH Hz., die met de waarneming derzelve, gedurende het gemelde verlof is belast geweest, weder zal over- en op- nemen.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 31 December 1840.

NAMENS den HoogEd. Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, brengt de ondergeteekende hierby ter kennisse van het algemeen, dat ten gevolge van het aan den heer G. VOS Jz. verleende eervolle ontslag uit zyne betrekking van Weesmeester der Wees-onbeheerde en desolate boedel-kamer alhier, onder toekenning aan denzelven van pensioen, de functien dier betrekking by dispositie van het Bestuur dezer kolonie, dato 14 October dj. N. 420, tydelyk zyn opgedragen aan den heer H. KIKKERT, Hoofd Commis ter Koloniale Secretary, die van en met den 1 January 1841 dezelve zal aanvaarden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

De Ukaze.

De keizer van Rusland heeft eene straf bepaald tegen de livereibedienden of huurkoetsiers, die geen behoorlyk ontzag mogten hebben voor de gendarmerie, aan welke de policie der straten toevertrouwd is. De bedreigde straf bestaat daarin, dat de bedienden of koetsiers onmiddelyk en zonder eenigen vorm van proces by de gendarmerie worden ingelyfd. Zoodat men, tegen den gendarme gezondigd hebbende, gestraft wordt door zelf gendarme te worden. Het is eene soort van homoöpathische straf.

Zoo wordt men in de gendarmerie geplaatst, als elders onder het stadhuis.— Terwyl men elders voor zoodanige overtredingen opgebragt wordt, ziet men zich integendeel in Rusland genoodzaakt anderen op te brengen.

Dank zy deze wyze van rekrutering, zal de gendarmerie zich eenmaal zamengesteld zien uit al degenen, die de gendarmerie zullen hebben beleedigd, en gevolgelyk zullen de gendarmes belast zyn met de bestraffing der daden, die hen zelven gendarmes maakten.

Het eerste geval, waarin deze ukaze toegepast werd, heeft te St. Petersburg en te Parys tevens groot opzien gebaard. De baron Loeve-Weimars, schryver voordezen, die zoò veel lezers met zyn *Népenthes* in slaap bragt, en nu diplomatische functiën te St. Petersburg uitoefent was mlle. Taglioni gaan zien dansen in den grooten schouwburg, en had zynen knecht belast zich by het uitgaan der comédie met den cabriolet aan de deur te bevinden.— De knecht gehoorzaamde, maar hy kreeg, men weet niet regt waarom, twist met eenen gendarme. De wacht schoot toe, de knecht werd gearresteerd, op de plaats in de dienstdoende esconade ingelyfd, en op post gesteld by het uitgaan van den schouwburg.

Toen nu de heer Loeve-Weimars naar zyn cabriolet ging omzien, bemerkte hy zynen knecht in de uitoefening zyner nieuwe betrekking. Niet begrypende, wat dit beduidde, onderstelde hy, dat de snaak naar een gemaskerd bal in de buurt gegaan was, en, verrast door den tyd, in zyne verkleeding was toegesneld:

"Wat beteekent die gekheid, kerel?" riep hy hem toe.

— Ga uwen weg, burger, hernam de knecht, die het karakter van gendarme met de kleeding tevens had aangetrokken.

— Ik geloof, dat de vlegel dronken is. Wilt gy wel voor my uitgaan?

— Wilt gy zelf wel uitsnyden, of ik pak u.

— Onbeschaamde!"

En de heer Loeve gaf hem een klap, vol kracht en aristocratie.

Dadelyk viel men den armen baron op het lyf en stak hem in een gendarmepak.— Want aan iederen wachtpost liggen er in gereedheid, gelyk elders koorden en handboeijen.

"'T is eene infamie! schreeuwde de heer Weimars. Ik protesteer namens Z. M. den koning der Franschen!"

Men lachte hem uit.

"En ik zal my beklagen aan keizer Nicolaas!"

Men toonde hem de ukaze.

"Die ukaze," zeide hy, "betreft slechts de koetsiers en bedienden, doch ik ben diplomaat en minister plenipotentiaris van Frankryk."

Kortom, de gelukkige zou wel en wettig gendarme zyn gebleven, ten ware hooge protectiën hem niet uit die betrekking hadden verlost.

De heer Loeve-Weimars kwam er af met een uur gendarmschap en het verlies van zynen bruinen korstaart, die, in de verwarring, eene gendarme hebbende willen byten, dadelyk, krachtens de ukaze, gendarme paard gemaakt werd.

Geestigheid.

Reeds in de scheppings geschiedenis merken wy geestigheid op; want eerst werd het licht geschapen, toen de boomen, het vee, kortom de geheele schepping en ten laatste de heer, de vorst der schepping, —de mensch. En dit is reeds geest; want als de mensch het eerst geschapen ware, had hy als vorst niet geduld, dat het licht geschapen wierd: sommige vorsten zeggen dat hunne onderdanen geen licht noodig hebben, maar slechts kaarsen, om op den vorstelyken geboortedag te illumineren.— Het licht werd dag genoemd en de duisternis nacht. Maar hoe kon de Schepper het licht dag noemen, dan hy wel wist, dat er een tyd zoude komen, waar de duisternis aan de orde van den dag zoude zyn. De Heer schiep twee groote lichten, een groot licht om by dag te regeren, en een klein om by nacht te heerschen; en dit is geestig-satiriek. De regering toch der groote lichten is altyd aan den dag, en by nacht kunnen kleine lichten ook heerschen.

De volken willen soms de kleine lichten snuiten; maar het kaars snuiten is eene ondankbare bezigheid; want doet men het goed, dan dankt ons niemand, maar doet men het niet goed, dan wordt men uitgelagchen; dikwyls wil men zulk een licht snuiten en maakt het geheel uit.

Het heerlyk verblyf.

In eene der westelyke koloniën van Noord-Amerika, vond onlangs tusschen een' kolonist aldaar en iemand, die, uit Europa verhuist, zich in dat land metterwoon willende nederzetten, nadere berigten omtrent den staat en de gesteldheid der kolonie trachtte in te winnen,—de volgende laconieke zamenspraak plaats, waarby wy de antwoorden van den kolonist in het engelsch geven, dewyl anders het eigenaardige van het laconieke zou verloren gaan.

Vreemdeling. Wiens eigendom was het stuk gronds, dat gy gekocht hebt?

Kolonist. Moggs (dat is, van een' zekeren Mogg.)

Vreemdeling. Hoe is de grond gesteld?

Kolonist. *Bogs* (moerassig land).

Vreemdeling. En de lucht?

Kolonist. *Fogs* (dikke nevels).

Vreemdeling. Wat is uw voedsel in deze landstreek?

Kolonist. *Hogs* (Zwynen).

Vreemdeling. Welke materialen hebt ge by het bouwen van uw woonhuis gebruikt?

Kolonist. *Logs* (houten blokken).

Vreemdeling. Wat hebt ge zoo al voor buren?

Kolonist. *Frogs* (Kikvorschen).

Moggs, *bogs, fogs, hogs, logs, frogs*, zyn zes éénlettergrepige woorden, die wel allen op elkander rymen, maar alles behalve dichterlyke klinken. Dan, het is bekend, dat de Engelschen over het algemeen in hun spreken alle door hen overtollige geachte woorden weglaten; maar de antwoorden, hoe kort dan ook, waren geenzins aanmoedigend voor den Vreemdeling, om zich in dat land neder te zetten.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 8 January 1841.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt hierby bekend gemaakt, dat de afstanddoening van het burgerregt in deze kolonie door Isaac Rois Mendez, by het bestuur is aangenomen, met ontheffing van denzelven van alle daaraan verbondene voorregten en pligten.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 8 January 1841.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 16 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 19 Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Militaire Administratie.

BEKENDMAKING.

DE Kapitein Kwartiermeester van het Garnizoen alhier zal uitbetaling doen aan degenen, welke hunne rekeningen ten laste gemelde Administratie over het 4 kwartaal ll. hebben ingeleverd, op Woensdag, den 13 dezer, van des morgens 10 tot des nadenmiddags te 2 ure; zynde hiermede onder begrepen de pensioenen aan weduwen van Officieren voor zoo verre echter dezelven gewoonlyk by de gemelde administratie worden uitbetaald, met uitnoodiging nogtans aan de belanghebbenden om op het voorschreven tydstip te willen verschynen, en zulks ten zynen kantore binnen het fort Amsterdam.

DeKapiteinKwartiermeester voornoemd,
J. M. VAN EPS.
Curaçao den 8 January 1841.

☞ *Het verblyf op 3 Weken bepaald.*

CROSS en ANDRAL, Tandmeesters, bieden hunne dienst aan voor alle heelkundige behandeling der tanden; zy zetten onvergankelyke porceleine tanden in, welde natuurlyke volkomen gelyken en dezelver dienst kunnen verrigten; zy maken de tanden schoon en trekken dezelven op de meest kunstmatige wyze uit. Men zal gelieven zich zonder tyd verwyl by hen te vervoegen, daar hun verblyf alhier zeer kort zal zyn.

Hunne woonplaats is aan de Overzyde der haven, boven de Stads-Apotheek.
Curaçao den 8 January 1841.

Te Koop
Ter Drukkery.
Almanakken
voor het Jaar 1841,
á 50 Centen kontant.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
JANUARY 1841.
V. M. Donderdag den 7 te 10 u. 22 m. 's morgens.
L. K. Donderdag den 14 te 7 u. 55 m. 's morgens.
N. M. Vrydag den 22 te 0 u. 30 m. 's namiddags.
E. K. Zaturdag den 30 te 6 u. 24 m. 's morgens.

Gisteren met de aankomst van een vaartuig van Bonaire, heeft men de tyding ontvangen, dat er eene vloot ten noorden van Curaçao is voorby gezeild, stevende voor den wind, volgens brieven bestaande in 30 zeilen: schepen, brikken en schoeners.

Gisteren is alhier een vaartuig van Puerto Cabello aangekomen, brengende brieven uit La Guayra tot den 31 December. De eerste pakket van December was aldaar nog niet aangekomen.

De *Evening Mail* van den 2 November behelst een artikel, betreffende het finantie wezen van Nederland. Volgens dit artikel zoude de staat der finantien door den Minister van Finantien aan de Staten Generaal overgelegd zyn geworden, welke staat de goedkeuring van de vergadering zoude weggedragen hebben, en waaruit zoude blyken, dat de begrootings wetten van vorige jaren onnaauwkeurig zyn geweest. De tegenwoordige staat van finantien toont aan, door eene specifieke opgave der uitgaven, dat het gouvernement het voornemen heeft met meerdere openhartigheid te werk te gaan. Terzelfde tyd heeft men opgemerkt, dat de bewerking, waardoor het voorstel is gedaan om het deficit van 34 millioen guldens te dekken, eenigzins ingewikkeld is, en dat het stellen van eene schuld in de plaats van eene andere aangemerkt kan worden als of men het doel heeft om het publiek om den tuin te leiden.

Volgens de by de *Evening Mail* ontvangene berigten, zoude het blyken, dat het gouvernement het voornemen heeft eene lening te doen van 18,000,000 kapitaal, rentende 5 pct., welke ingeschreven zal worden in het nationaleGrootboek, en waarvoor de inkomsten van het land zelve belast zouden worden en niet die van de kolonien. Van deze lening zullen in 1841 slechts twee derde worden uitgegeven.— Tevens zal er 10,000,000 van eene soortgelyke lening uitgegeven worden om een gelyk bedrag van schatkist biljetten aftelossen.

Men maakt hierby de aanmerking, dat het eenigzins zonderling is, dat na de restrictie tegen het uitgeven van meer dan twee derde der 18,000,000 het gouvernement instaat zoude zyn om nog een ander bedrag van 10,000,000 uittegeven; doch deze schynbare tegenstrydigheid wordt opgehelderd door de veronderstelling, dat het gouvernement door het stellen van eene gevestigde schuld voor eene ongevestigde niet beschouwd kan worden eene nieuwe schuld te maken.

Om het verschil tusschen deze kapitalen en het deficit te dekken, zullen er 8,000,000 guldens aan Biljetten tegen $4\frac{1}{2}$ pct. uitgegeven worden met eene bepaling, dat niet meer dan 6,000,000 op één tyd in omloop zullen zyn. Deze zullen aflosbaar zyn alle drie maanden, en er zal voorzorg genomen worden, dat niet meer dan 2,000,000 in iedere maand uitgegeven worden.

Men had te Nieuw York regtstreeksche berigten uit Canton, doch byna van gelyke dagteekening als die, welke in Engeland waren ontvangen. De expeditie, welke vóór de rivier van Canton was verschenen, was noordelyk opgezeild, doch men wist niet juist of dezelve bestemd was naar het eiland Formosa, dan wel naar het eiland Chusan. De rivier van Canton was in eenen staat van blokkade verklaard, en een stoomvaartuig haalde een jonk met zout geladen van zeer verre de rivier op. De Chinezen waren zeer ter neergeslagen op het gezigt van deze stoomboot, die in eene stille rivier tegen wind en stroom opzeilde. Zy zullen hierin hunne minderheid in uitvindingen by de Europeanen opgemerkt hebben.

De volkeren aan den Niger wonende, schreven de werking der stoomvaartuigen aan toovery toe; doch de Chinezen zyn niet zoo onverlicht, dat zy niet zullen begrypen, dat dezelve door middel van een mechanismus in beweging gebragt worden. Mogelyk wekt deze oorlog huune eerzucht op om op deze wyze de kunsten en wetenschappen der Europeers aanteleeren.

De blokkade van Canton berooft aan een groot getal menschen het brood: want deze zoo volkryke stad moet van handel en zeevaart bestaan; men vreest daarom, dat het gebrek er een volksopstand zal veroorzaken. Het is om die reden, dat een groot getal aanzienelyke lieden die stad verlaten hebben: om dat hun leven daar niet veilig was; ook de Amerikanen hebben zich ingescheept: want het gemeene volk zal in geval van een opstand zich wreken aan alle vreemdelingen, van welke natie zy ook zyn mogen.

Indien het den Engelschen gelukken moge een eiland, in het front van China gelegen, in het bezit te krygen en te versterken en door dit middel de kust van China te blokkeren, dan is het hoogst waarschynelyk, dat zulks aanleiding tot opstand in China zal geven, waardoor de regering in de eischen van Engeland zal moeten toegeven.

Er zyn te Canton vele Chinezen onthoofd geworden: om dat zy heimelyk aan de engelsche vloot, die aan den mond der rivier ten anker lag, levensmiddelen hebben verkocht.

Het ministerie van Soult heeft tegen zich alle dagbladen van Parys, een alleen uitgezonderd. Alle pogingen, welke het ministerie heeft aangewend om eenige dagbladen omtekoopen, zyn mislukt. Er is geen twyfel of hy zal ook de meerderheid in de kamer der gedeputeerden tegen zich hebben, daar reeds 80 gedeputeerden eene afzonderlyke vergadering hebben gehouden en overeen zyn gekomen om zich eendragtiglyk en standvastiglyk tegen het ministerie van Soult te verzetten. Men berigt zelfs, datLouisPhilippe ziende,dat hy de genegenheid des volks in zulk eene groote mate verloren had, heeft besloten om den Koning der Nederlanden en de Koningin regentesse van Spanje na te volgen door afstand van de kroon te doen ten behoeve van zyn oudsten zoon, den Hertog van Orleans; doch dat de leden der koninklyke familie hem overgehaald hebben om dit voornemen te laten varen.

Ingevolge andere berigten schynt het, dat men den vrede wil, ten minste zyn de handelaren voor het behoud van den vrede. Men zal het adres van de kamer der gedeputeerden moeten afwachten om over het tegenwoordige ministerie naar eisch te kunnen beoordeelen.

De Infant van Spanje, Don Francisco de Paula, tweede broeder van Ferdinand VII, heeft in de fransche dagbladen een manifest doen plaatsen, gerigt aan de spaansche natie, waarin hy het regt reclameert om als naaste bloedverwant het voogdyschap over zyne beide nichten, Isabella en hare zuster, te aanvaarden.

Een der redenen, waarom het oostenryksche kabinet zich tot het viervoudige verbond heeft gevoegd, bestaat hierin: om aan den Aartshertog Ferdinand gelegenheid te geven aan het hoofd der oostenryksche flottilje en troepen heldendaden tegen den Pacha van Egypte te verrigten. Deze heldendaden zyn niet moeijelyk ten uitvoer te brengen tegen Arabieren en andere aziatische volken, die geene nationaliteit hoegenaamd bezitten. De Aartshertog is daarom voor zyne heldendaden met ridderorden beschonken en door den Engelschen Admiraal in eigenhandige brieven ten hoogste geprezen geworden. Het is te betreuren, dat de staatkunde dikwyls geheele volkeren opoffert voor het belang

van een vorstelyk persoon. Zoo stelde in 1823 de koning van Frankryk den hertog van Augouleme aan het hoofd van het fransche leger alleenlyk, omdat hy vooruit zag, dat eene overwinning in Spanje zoo gemakkelyk zou kunnen behaald worden. De Hertog oogste, wel is waar, rykelyk laauweren in, doch welke droevige gevolgen heeft deze inval gehad? Zonder denzelven had Spanje reeds jaren lang rustig in het bezit harer Constitutie gebleven, die zy thans eerst heeft terug bekomen na het storten van stroomen menschenbloeds en het in den asch leggen zoo veler dorpen en steden.

In de jongste oorlogen tegen Frankryk hebben de Aartshertogen van Oostenryk niet zoo gemakkelyk laauweren geplukt.— DeFranschen beschouwden het altyd als een groot voordeel, dat er aan het hoofd hunner tegenparty een aan het hof in weelde en gemak opgevoedde Aartshertog stond in plaats van een veldheer, die uit geringen stand, maar door verdiensten was opgeklommen.

De Pacha van Egypte is waarlyk in zeer ongunstige omstandigheden. In vorige jaren zou Rusland, Oostenryk en Pruissen niet mede gewerkt hebben om de belangen van Britsch Indiën te bevorderen door de magt van den Pacha te fnuiken; doch deze mogendheden verbitterd zynde over de geldsommen, welke vruchteloos in Spanje zyn verkwist geworden en over de overwinning der liberalen, zoeken zich te wreken op den Pacha, die als rebel tegen zyn wettigen souverein tot de revolutionaire party kan gerekend worden.

De erkenning der onafhankelykheid van Texas door Engeland.

Eene Nieuw Yorksche Courant van den 5 December bevat een brief, waaruit blykt, dat het britsche gouvernement het voornemen heeft om de republiek van Texas als onafhankelyk te verklaren en te bemiddelen tusschen deze Republiek en Mexico.— De zakelyke inhoud van dezen brief luidt aldus:—

"Er is tusschen Lord Palmerston en den Generaal Hamilton, den Agent van Texas, een traktaat gesloten om de onafhankelykheid van Texas te erkennen, waarby is bepaald geworden, dat Engeland deszelfs dienst aanbiedt en deszelfs invloed op Mexico zal gebruiken om eene bevrediging te bewerken tusschen het gouvernement van Mexico en dat van Texas. By dit traktaat wordt Rio Grande als de grensscheiding bepaald tusschen de twee republieken.— Dit traktaat zoude op den 7 November overgelegd worden aan een kabinets raad, van welken Lord Palmerston geen tegenstand verwacht; daarna zal hetzelve aan de koningin ter bekrachtiging aangeboden worden, die naar alle waarschynelykheid niets zal hebben tegen een zoodanig voorstel van het ministerie.

"De eenige hinderpaal, welke men tegen dit traaktaat zoude kunnen verwachten, bestaat in een verzet van wege den Heer O'Connel en de abolitie party. Tot hiertoe heeft deze party de vriendschappelyke betrekkingen tusschen Engeland en Texas tegengewerkt; waarschynelyk zal thans de vrees, wegens de fransche diplomatie in Texas, de ministers van de koningin genegen maken om deze hinderpaal uit den weg te ruimen.

"De onderhandeling voor eene geldlening zal natuurlyker wyze op de erkenning volgen, en daardoor zullen de finantien en gelds omloop in een goeden toestand geraken; als dan zal Texas het hoofd opbeuren en deszelfs standplaats onder de volkeren innemen.

"Generaal Hamilton is thans met het belgische gouvernement in onderhandeling getreden over de erkenning der onafhankelykheid van Texas."

De president Lamar zeide in zyne boodschap aan het tegenwoordige Congres van Texas, dat er een kleine voortgang is gemaakt ter vereffening der geschillen met Mexico, ofschoon de trage staatkunde van het mexicaansche gouvernement het verlangen van de Texassers naar eene eindschikking eenigzins begint uitteputten.

De agent van Texas is in Mexico toegelaten en geacrediteerd geworden, en de onderhandelingen zyn zoodanig gevorderd, dat men hem heeft toegelaten om de grondslagen van een vredes traktaat aan het gouvernement te onderwerpen, welke grondslagen, volgens de jongste berigten, in advies zyn gehouden. Het gouvernement schynt ook deszelfs bereidwilligheid te hebben te kennen gegeven, om voorloopig de vyandelykheden te schorsen door het sluiten van een wapenstilstand.

Het mexicaansche gouvernement wordt tot dezen stap waarschynelyk genoodzaakt door den voortgang der Federalisten en den onderstand, welke de Texassers aan hen verleenen.

De republiek van Texas bezit reeds eene tamelyk zware zeemagt, onder dewelke men korvetten, brikken en stoomboten telt, terwyl het mexicaansche gouvernement byna geene zeemagt heeft.

Uit Jucatan en Tobasco had men de tyding ontvangen, dat een der korvetten van Texas, de Austin, en twee gewapende schoeners van de Federalisten van Tobasco waren teruggekeerd en in de haven van Campeachie geankerd lagen. Men berigtte, dat Tobasco naauw ingesloten was; dat meer dan de helfte der stad in het bezit van de belegeraars was; en dat het garnizoen niet instaat was lang meer uittehouden. De staat van Jucatan was rustig en voorspoedig; het congres hield deszelfs zitting; en men had voorstellen gedaan om den handel te openen voor al de volkeren der aarde en een verbond met de republiek van Texas te sluiten.

Iets over de bewerking van de Pita.

Wy hebben het volgende van eene vriendelyke hand ontvangen:—

"De Coquise of Pita plant, welke in de ommestreken van La Guayra gecultiveerd wordt, heeft volstrekt geene stekels. Voorloopig kunnen de volgende informatien omtrent deze plant van dienst zyn, later zullen wy welligt in de gelegenheid komen om deswege meer inlichtingen te geven.

In heete luchtstreken komt dezelve tot de behoorlyke grootte in een of anderhalf jaar; in gematigd klimaat behoeft dezelve meer tyd. Van deze plant heeft men twee soorten, de wilde en de gekweekte; de eerste is met stekels bezet en ofschoon wel vezelstof gevende, is dezelve niet in die hoeveelheid noch van die kwaliteit als van de gekweekte, en wordt de bedoelde soort uit dien hoofde ook niet aan de kust bearbeid. De plant heeft geen vasten tyd van bloei; wanneer de bladeren niet afgesneden worden, geeft dezelve bloem in twee jaar. Ter voortplanting zyn de jonge plantjes het geschikst; het zaad is echter daartoe ook dienstig; van de eerste zyn aan de kust zonder groote kosten een voldoend aantal te bekomen.

"De bewerking aan de kust is als volgt: Men neemt eene plank van niet zeer hard hout, van ongeveer twee ellen lengte en dertig duim breedte, deze plank wordt in eene schuinsche rigting tegen den muur geplaatst. Op nagenoeg vier duim van het boveneinde derzelve slaat men twee spykers in eene schuinsche rigting, zoo dat de koppen dezer spykers van elkander afwyken; om deze spykers slaat men een stukje touw waarvan de einden aan elkander gehecht zyn; vervolgens neemt men het blad, hetwelk men gaat bewerken en op omtrent drie duim van het stameinde steekt men met een mes door en door in de breedte, door welk gat een stukje hout van grootere lengte dan de breedte van het blad wordt gestoken, zoo dat de einden van weerszyden uitsteken, en dit houtje dient om het blad op de plank vast te hechten; vervolgens neemt men een stevig hard stuk hout, gewoonlyk van boven rond en van onderen plat, met drie gleuven en scherpe kanten over langs; dit stuk hout wordt met kracht over het blad gehaald, en alle vleesachtige deelen worden op deze wys daarvan afgestreken; zoodra de bovenzyde daarvan gereinigd is, keert men het blad om en gaat voort even zoo de andere zyde te bewerken; is ook deze zyde schoon, dan schiet nog over het gedeelte van het stameind, dat het bovenste op de plank is; men keert nu het blad onderste boven en hecht het uiteinde, hetwelk reeds hennip is, aan de spykers vast, en gaat voort met de bewerking even als reeds is omschreven, tot dat het blad gansch van vleeschdeelen gereinigd is, wanneer men niet anders te doen heeft, dan de verkregene vezelstof in de lucht te droogen.

"Bovenstaande bewerking kan men verrigten, op het oogenblik dat het blad van de plant komt. Evenwel is het beter en verligt het den arbeid om het blad vóór de bereiding aan de lucht bloottestellen; dit doet men gewoonlyk door eenige bladen op een hoop te leggen, waardoor dezelve beginnen te broeijen. De vleeschdeelen scheidt men vervolgens veel gemakkelyker van de vezelstof af, en het sap brandt minder by de bewerking op de handen, dan wanneer de bladen versch zyn."

Bespiegelingen by het inzien der Avertentien van Huwelyks- en Sterfgevallen, voorkomende in deHaarlemsche Courant.

Ik ben altyd een weinigje gevoelig, als ik aan dat hatelyke punt der voltrokken huwelyken kom, en de drommel weet, hoe het komt, dat ik dan meermalen de Courant moet neêrleggen, om myn brilglas af te vegen. Dan denk ik soms by my zelven: "Wat staat dat hier kort en koel, *getrouwd*, en dat van eene plegtigheid, waarby zoo vele hartstogten in het spel zyn! Hoe menig heeft hier in dat woord zyne aardsche zaligheid uitgesproken! maar ook van hoevele jammervolle geschiedenissen staan hier de eerste letteren!" Dan hecht ik in myne gedachten aan dien enkelen draad een lang zwart weefsel van ongeluk en lyden, tot ik, met een lach over myne onnozelheid, de hand in het rag myner verbeelding sla. Somtyds roep ik my ook het liefelyk beeld der bruiden voor den geest; dan zie ik ze, die aanvallige schepselen, die alle schoon zyn door de schoonheid des genoegens, en alle ryk door den rykdom des geluks. Evenwel vergeet ik nooit haar onderling lot te vergelyken, dat zich vooral in den tyd eener feestviering zoo scherp afteekent. Hier zie ik er eene in het wit neteldoeksch kleedje, met een bloemtakje op de borst, door weinige hartelyke vrienden omgeven. Maar ginds verplaats ik my in eene vergulde zaal

Met gouden letters aan de wanden,
Waarop de bijen offers branden,

alles schitterende van pracht, weelde en

genot. Daar zie ik de bruid, opgetooid als een Madonnabeeld, met kleederen, styfstaande van goud en juweelen, als eene vorstin gevierd en gehuldigd, door een' stoet van hovelingen omringd. Daar zingen geene gasten een vrolyk bruilofslied, maar schimpende muzykanten blazen met onwillige lippen de fanfare der zegenwensching. Daar straalt op geen enkel gelaat ingenomenheid met het geluk der bruid: men legt er zyne belangstelling aan den dag door dansen. Dansen — altyd dansen.— Foei! in spyt van natuurlyke traagheid en gezond verstand, in spyt van Byron's *Walz* en Hugo's *Fantômes*, zich den Vampyr des bals in de armen te werpen! Eene vrouw, die danst, is leelyk. De gratie van houding en standen betwist ik niet; maar op het gelaat verwekt die gelykmatige trippeling der voeten eene onnoozele of eene wellustige uitdrukking. Eene bruid vooral moet niet dansen. Zy is eene vorstin; zy poseert in de dagen harer feestvreugde; zy moet zich niet overgeven, zy moet kiesch zyn. In den dans verzuimt de bruid (waarover zy anders zoo wel te waken weet) hare hartstogten te verbergen. Zy heet de gesluijerde, *nupta*, en zal zy zich nu door de woestheid harer bewegingen halfnaakt dansen? Foei, dat dwarrelende stof op den blanken oranjebloesem! Foei, die wellustige kreuken, in het gewyde bruidskleed! Foei, die gevierde Heilige in de armen eens vreemden! Tot de vrouwen toe, die niet dansen, zyn van den trippelduivel bezeten. Haar oog volgt de ryen; haar hoofd huppelt de maat der muzyk na, en de voeten bewegen zich krampachtig naar den klank der luchtige walsnoten.— By andere volken behandelde men de eeredienst als een dans; by ons den dans als eene eeredienst. *L' alternative ne nous flatte guère.*

Maar als ik bemerk, dat ik bitter word, stap ik dadelyk over op de geboorteberigten. Gy zoudt U vergissen, als gy meent, dat een oud vryer die overslaat. Neen, ik heb zoo goed als iemand vader ingewanden, ofschoon de dooplyst er my niet voor heeft te boek staan. Vooreerst heb ik eene algemeene kinderliefde; maar daarenboven zyn er, die een byzonder regt op myn hart hebben; kinderkens, die vader en moeder zeggen tot hen, die myn hart broeder en zuster noemt; kinderkens, van wie ik weet, dat ze in de vreeze des Heeren zullen worden opgevoed, en alzoo, indien God er Zyn' zegen toe geeft, kinderen *blyven* zullen. O, en als ik dan bedenk, dat een Engel een wederpaar houdt van dat register van namen, dat ik voor my heb, en dat ik het begin lees van eene geschiedenis, die geene eeuwen, zullen zien eindigen, dan rymer ik: "Wat is de mensche, dat ghy syner gedenckt; ende hebt een weynigh hem minder gemaeckt als de Engelen, ende hem met eere ende heerlyckheyt gekroont."

Wy zyn tot de dooden genaderd. Daar gekomen, overvalt my altyd eene kleine huivering; het is alsof ik een kerkhof binnentreed, hetwelk ik nooit doen kan, zonder onwillekeurig den hoed af te nemen.— En is het dan geen kerkhof, die doodenlyst der *Haarlemsche Courant?* Immers wandelen wy er als tusschen graven; de onderlinge afdeelingen zyn even zoo vele wyspalen, de berigten even zoo vele opschriften. En even min als ik op een kerkhof eenen grafsteen ongelezen kan laten, sla ik hier geen enkel berigt over. Het is waar, dan schud ik soms het hoofd over de menschelyke dwaasheid, die zelfs onder het floersen lamfer de narrebellen niet verbergen kan: maar meestal lees ik met warme belangstelling de uitdrukking der smart van bedroefde betrekkingen; zelfs heb ik, in navolging der bezoekers van *Père la Chaise*, eene verzameling van belangryke doodsadvertentien byeengebragt, die ik zou uitgeven, indien niet de smart, die haar in de pen gaf, my te heilig was, om hare klagten tot letterkundige bydragen te vernederen. Ja, om niets te verzwygen, het is misschien kinderachtig, maar daar zyn doodsaankondigingen, die my tranen uit de oogen lokten, en, hetgeen nog sterker is, my aan den my gansch onbekenden ontslapene als aan een' vriend deden denken. Zie, ik ken haar niet; maar toch is my de nagedachtenis eenigermate lief van die jonge vrouw, waarvan de bedroefde echtgenoot onlangs berigtte:— "Zy laat my de herinnering na der zachtste en edelste hoedanigheden, geheiligd door het geloof aan Hem, wiens dood nu haar leven is."

Ik voor my nogtans, uit vrees van nog na myn' dood, om het berigt van myn' dood te worden uitgelagchen, heb het aan myne bloedverwanten niet durven overlaten my uit te luiden; ik heb beschreven, dat myn overlyden in den eenvoudigen vorm van:

*** *Heden overleed de Heer Jonathan*** in den ouderdom van *** jaren,*

moet berigt werden, met een volstrekt verbod er by, om te bepalen, dat door de nabestaanden geen rouw zal gedragen worden. Foei! ik wordt altyd boos, als ik die hatelyke woorden lees. Noem het vry bygeloof, ik heb dien krippen weduwsluijer, ik heb die donkere kleederen lief. Het is zoo natuurlyk, als de vader zyn doodkleed aantrekt, dat ook de kinderen het gewaad van den vorigen dag ter zyde leggen. Wy zyn van den zak en de assche der Israëlieten toch reeds ver genoeg afgeweken. De mode had immers overvloedig uitzonderingen gemaakt, om het eentoonige zwart behagelyk af te wisschen? Maar nu begint zelfs het laatste uiterlyk teeken van rouw te verdwynen. Ik zou ongelyk hebben daarover te klagen, indien in onze dagen de inwendige droefheid geene uiterlyke symbolen meer behoefde om te worden levendig gehouden. Maar hoe weinigen zyn er, die met den Oosterschen dichter van een' geliefden doode vragen mogen: "Zou hy een ander graf hebben dan dit hart?" Voor de overigen dan veroordeel ik het, dat men reeds in het gezigt van het lyk zich het vergeten gemakkelyk begint te maken. "Ga vry naar het bal, mejufvrouw! Gy draagt immers geene rouwkleeding. En wie weet zoo juist, of de tyd, voor de rouwdragt over eenen vader bestemd, nog niet voorby is?" Neen, die myne kleine bezitting verdeelen, zullen ook zwart moeten dragen, of, ik waarschuw hen, myne schim zal hen alle nachten in een donker lykkleed komen ontrusten, tot dat ze een gewaad aantrekken, waarvoor ze nog erger terugbeven.

By het doorloopen der doodsavertentien, schiet my somtyds nog eene andere gedachte te binnen—eene gedachte, niet aan de dooden, die hier vermeld staan, maar aan degenen, wier naam ik hier niet vinde—aan de arme dooden—of liever, aan de doode armen. Hun begraven gaat, even als hun geboren worden en sterven, onopgemerkt voorby. Men stopt ze in eene greene houten kist, draagt ze, alsof—de Hemel vergeve het my! alsof hun overschot een kreng ware, waarvan men het gezigt aan anderen behoort te sparen, langs achterstraten naar een afgelegen bolwerk, en ontzegt hun ten slotte een plaatsje in de *Haarlemsche Courant.* En natuurlyk! er is immers toch niemand, die in hun leven of sterven belang stelt. O armoede! armoede! ik heb een open hart voor uw lyden; alles, wat my aan u herinnert, wekt een pynlyk gevoel in my op.— Als ik u ergens aantref, bloos ik over u, en waar ik u niet zie, vraag ik: "Waarom niet hier?" Voorwaar, de dichters zyn ellendige leugenaars, die iedere menschelyke smart, en dus ook de jammeren der armoede, by hun idealisch lyden dragelyk noemen. Zy beschilderen zich met de wonden en likteekens, die de arme onder zyne lompen verbergt. Want ziet aan de ellende der behoefte is alle poëzy vreemd. De armoede bedroeft niet alleen, maar verlaagt; zy schokt niet, maar knaagt; zy wekt geen beklag, maar verachting; zy is geene wonde, maar een kanker; zy sloopt niet, maar vermagert; zy laat het het niet, even als iedere smart, by enkele alsemteugen, maar verbittert voor altyd den smaak; zy is te ondragelyker, naar mate zy zorgvuldiger moet ontveinsd worden; zy maakt den vader- en moederzegen tot vader- en moedersmart; zy rust als een vloek op de woning, waarin gastvryheid en mededeelzaamheid balling zyn; zy verkort de genoegens der vriendschap, en vergalt het genot der liefde; zy onttooit voor haar slagtoffer de schoone aarde, waarop hem geen lente of zomer aanbreekt, als die voor hem geen bloemen of vruchten voortbrengt, maar waarop in zyn oog altyd winter, dorheid en onvruchtbaarheid heerschen; ja zy verengt voor hem het aardryk, en doet het inkrimpen tot het plekje, waar binnen hem de behoefte bant; zy boeit hem aan zyne woning, zonder hem het verblyf te veraangenamen; zy brandt in de hitte des zomers, huilt in het loeijen van den storm, en snerpt in de koude des winters; zy doorweekt zyn brood met tranen, en schudt zyn leger hard; zy leert hem iedere bede veronachtzame, om die eene: "Geeft ons heden ons dagelyksch brood!" Zy maakt hem wars van de aarde, zonder hem van het aardsche af te trekken; zy maakt iederen dag den anderen gelyk, en lost alle wenschen en hartstogten in den enkelen zucht der begeerlykheid op; zy is de algeheele vervulling van den vloek des Heeren: "In het sweet uwes aenschyns sult ghy uw brood eten.,'

Rust zacht, arme broeders en zusters, gestorven zonder een plaatsje op het fatsoenlyk doodenregister te erlangen! Ziet, dit is de laatste vernedering, U aangedaan. Drie voeten onder de aarde bestaat er geen verschil tusschen fatsoenlyk en onfatsoenlyk meer, en al ligt uwe kist ongedrukt door een' steen; zoo als die, welke ginds, op den lykheuvel van den hooggeborene, naam en blazoen ten toon draagt, de Engel der opstanding is geen heraldicus. In zeker opzigt wordt ieder adellyke met zyne wapenen begraven; onder de doodsadvertentie van elk edelman zou men, even als in de stamboeken by het uitsterven des geslachts, een uurglas en zeissen kunnen teekenen. De dood casseert allen; hy verbreekt den degen boven het graf des krygsmans, den schepter boven het mausoleum des vorsten, het wapenbord boven het cenotaphe van den baron, en boven uw zandhoop en den bedelstaf. Rust dan zacht, arme broeders en zusters, gestorven zonder een plaatsje in de Haarlemsche Couranten te erlangen.

(*Waarheid en Droomen, door* JONATHAN.)

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 79. De prys derzelve is f 12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.